

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA HANDLU ZAGRANICZNEGO

z dnia 9 grudnia 1983 r.

w sprawie zwolnień od obowiązku posiadania pozwolenia na przywóz i wywóz oraz od cła w obrocie towarowym z zagranicą.

Na podstawie art. 9 ust. 5, art. 10, art. 19 ust. 3 i 4 oraz art. 51 pkt 2 ustawy z dnia 26 marca 1975 r. — Prawo celne (Dz. U. z 1975 r. Nr 10, poz. 56 i z 1981 r. Nr 20, poz. 99) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Przedmioty zwolnione od cła są zarazem zwolnione od pozwoleń wymaganych stosownie do art. 11 ustawy z dnia 26 marca 1975 r. — Prawo celne (Dz. U. z 1975 r. Nr 10, poz. 56 i z 1981 r. Nr 20, poz. 99), zwanej dalej „ustawą”, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do przedmiotów przewożonych w handlowym obrocie towarowym z zagranicą.

§ 2. 1. Jeżeli przepis rozporządzenia ustanawia możliwość zwolnienia od cła, oznacza to możliwość zwolnienia w całości lub w części.

2. Przepisy rozporządzenia stosuje się również do przedmiotów, na które cła nie zostały ustanowione, jeżeli na ich przywóz lub wywóz wymagane jest pozwolenie.

§ 3. 1. Jeżeli przepis szczególny tak stanowi, zwolnienie od cła może nastąpić pod warunkiem, że w oznaczonym terminie przedmiot objęty zwolnieniem będzie używany w określonym celu lub zgodnie z określonym przeznaczeniem albo że nie będzie odstąpiony.

2. Zwolnienie od cła przywozowego pod warunkiem przewidzianym w ust. 1 powoduje, że dopuszczenie przedmiotu do obrotu na polskim obszarze celnym następuje z zastrzeżeniem (art. 5 ust. 2 ustawy).

3. W razie naruszenia warunku określonego w ust. 1, cło ciężące na przedmiocie staje się wymagalne. Wymagalne stają się również odsetki za zwłokę (art. 46 ustawy), licząc od dnia naruszenia warunku.

§ 4. Krajową wartość przedmiotu ustala organ administracji celnej według jego stanu w dniu zgłoszenia do odprawy celnej, opierając się na znajomości cen detalicznych stosowanych w jednostkach gospodarki społecznej oraz znajomości wartości rynkowej przedmiotów lub oświadczeniu strony, posilkując się w miarę możliwości przedstawionymi przez stronę rachunkami lub innymi dokumentami albo świadectwami rzeczoznawców.

§ 5. Przy ustalaniu rodzaju i ilości przedmiotów, które stosownie do przepisów rozporządzenia podlegają zwolnieniom albo zezwoleniom na odprawę celną, warunkową, określonym w rozdziałach 2, 3, 4 i 5, uwzględnia się płeć, wiek, zawód osoby przekraczającej granicę państwową, porę roku, cel, kierunek i sposób odbywania podróży, zwłaszcza zaś okoliczność, czy przewożone przedmioty są lub były potrzebne tej osobie w czasie trwania podróży i pobytu za granicą.

Rozdział 2

Zwolnienia przysługujące podróżnym.

§ 6. 1. Podróżnym w rozumieniu rozporządzenia jest osoba przekraczająca granicę państwową na podstawie paszportu albo równoznacznego dokumentu, z wyjątkiem osób pełniących funkcje na granicy i osób z nimi zrównanych (§ 12), osób przesiedlających się (§ 16 i 17) oraz osób czasowo przebywających w Polsce lub za granicą (§ 22 i 23).

2. Podróżnym krajowcem jest osoba stale zamieszkała w Polsce, a podróżnym cudzoziemcem — osoba stale zamieszkała za granicą.

3. Podróżnym w tranzycie jest osoba, która:

- 1) ma polską wizę przejazdową albo
- 2) nie ma polskiej wizy przejazdowej, a wyjeżdża z Polski do państwa innego niż to, z którego przyjechała, jeżeli wyjazd z Polski następuje nie później niż w ciągu 48 godzin po dniu przyjazdu do Polski.

§ 7. 1. Podróżnemu zwalnia się od cła przywozowego lub wywozowego przewożone ze sobą przedmioty osobistego użytku, a zwłaszcza:

- 1) przedmioty codziennego użytku — bieliznę osobistą, odzież, z wyjątkiem odzieży wymienionej w § 8 ust. 1 pkt 4, obuwie, przybory toaletowe i inne drobne przedmioty w potrzebnej ilości,
- 2) środki spożywcze, w tym: mięso, ryby, drób i przetwory z nich do 2 kg łącznie, tłuszcze zwierzęce i roślinne do 1 kg łącznie, przetwory mleczarskie do 1 kg łącznie, czekoladę i wyroby czekoladowe do 500 g łącznie, kawę naturalną do 100 g, ryż do 1 kg, cukier do 1 kg,
- 3) przewożone przez podróżnego w wieku od lat 18: wino do 1 l i wyroby spirytusowe do 1 l oraz wyroby tytoniowe do 250 sztuk papierosów lub do 50 sztuk cygar albo do 250 g tytoniu,

4) leki, środki sanitarne i wyroby kosmetyczne w niewielkiej ilości.

2. Podróżnemu zwalnia się od cła również przewożone ze sobą zwierzęta domowe hodowane w mieszkaniach.

§ 8. 1. Podróżnemu, który przyjeżdża do Polski, zezwala się na przywóz, a podróżnemu, który wyjeżdża z Polski, zezwala się na wywóz za granicę na zasadzie odprawy celnej warunkowej bez uiszczenia należności celnych i składania zabezpieczenia tych należności przedmiotów osobistego użytku, a zwłaszcza:

- 1) lornetki, 2 aparatów fotograficznych, wąskotaśmowego aparatu filmowego oraz 24 klisz lub 10 rolek błon fotograficznych do każdego przewożonego aparatu fotograficznego i 10 rolek taśmy filmowej o szerokości do 16 mm do przewożonego aparatu filmowego,
- 2) przenośnego: instrumentu muzycznego, gramofonu oraz turystycznych: radiomagnetofonu, radioodbiornika, magnetofonu, telewizora i innego sprzętu elektronicznego użytku osobistego oraz 10 płyt gramofonowych i 5 rolek taśmy magnetofonowej albo 20 kaset magnetofonowych do przewożonych: gramofonu, magnetofonu lub radiomagnetofonu,
- 3) sprzętu sportowego, a w szczególności: przyczepy kempingowej albo bagażowej, namiotu, spiworu, materaca, pary nart, dwóch rakiet tenisowych, roweru, łódki lub kajaka o długości poniżej 5,5 metra, 2 sztuk broni myśliwskiej lub sportowej oraz 100 nabojów do każdej sztuki przewożonych broni,
- 4) odzieży futrzanej i skórzanej ze skór naturalnych,
- 5) wyrobów użytkowych ze złota, platyny, kamieni szlachetnych i pereł prawdziwych o zwykłej dla nich masie, jeżeli łączna ich masa nie przekracza 50 g,
- 6) 1 sztuki broni palnej krótkiej oraz 25 nabojów do tej broni.

2. Zezwoleń, o których mowa w ust. 1, udziela się na okres trwania podróży i pobytu za granicą, jednak nie dłużej niż na 2 lata.

3. Warunek powrotnego przywozu, albo wywozu nie dotyczy klisz i błon fotograficznych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, oraz nabojów, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 6.

4. Jeżeli warunek powrotnego przywozu albo wywozu nie został zachowany wskutek zniszczenia lub nie zawinionej przez podróżnego utraty przedmiotu, można podróżnego zwolnić od obowiązku uiszczenia należności celnych, które na tym przedmiocie ciążyły, po przedstawieniu dowodów stwierdzających przyczyny niedotrzymania warunku.

5. Jeżeli w okresie do 2 lat od dnia dokonania odprawy celnej warunkowej podróżny nie przyjechał do Polski lub nie wyjechał z Polski, urząd celny może uznać, że odprawa warunkowa stała się ostateczna, i zwolnić przedmioty odprawione warunkowo od należności celnych.

6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się do broni palnej krótkiej oraz nabojów do niej.

§ 9. 1. Niezależnie od zwolnień od cła określonych w § 7 oraz zezwoleń określonych w § 8 zwalnia się od cła:

- 1) przedmioty przywożone ze sobą przez podróżnego o łącznej krajowej wartości do 10 000 zł,
- 2) przedmioty wywożone ze sobą przez podróżnego o łącznej krajowej wartości do 2 000 zł.

2. Zwolnienia określone w ust. 1:

- 1) nie dotyczą przedmiotów przywożonych, których jednostkowa krajowa wartość przekracza 10 000 złotych, oraz wyrobów winiarskich i spirytusowych,
- 2) nie dotyczą wywożonych środków spożywczych i wyrobów tytoniowych oprócz wyrobów winiarskich i spirytusowych,
- 3) przysługują podróżnemu w wieku do lat 17, tylko w razie gdy legitymuje się paszportem lub równoznacznym dokumentem.

§ 10. 1. Można zwolnić od cła albo zezwolić na wywóz lub przywóz:

- 1) przedmiotów określonych w § 7 ust. 1 pkt 1 i w § 8 ust. 1 pkt 4, przeznaczonych dla podróżnego krajowca przebywającego za granicą lub dla podróżnego cudzoziemca przebywającego w Polsce,
- 2) przedmiotów określonych w § 7 ust. 1 pkt 1 i w § 8 ust. 1 pkt 1—4, z wyjątkiem broni myśliwskiej i sportowej oraz nabojów do tej broni, przewożonych po opuszczeniu Polski przez podróżnego cudzoziemca lub po powrocie z zagranicy podróżnego krajowca,
- 3) przedmiotów określonych w § 7 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 oraz w § 8, z wyjątkiem broni myśliwskiej, sportowej, palnej krótkiej i nabojów do tej broni oraz wyrobów ze złota, nadawanych przez podróżnego oddzielnie do przewozu w związku z odbywaną podróżą.

2. Zwolnienia albo zezwolenia można udzielić w wypadku określonym:

- 1) w ust. 1 pkt 1 i 2, jeżeli zgłoszenie przedmiotów do odprawy celnej następuje przed upływem 6 miesięcy od dnia przejazdu podróżnego przez granicę,
- 2) w ust. 1 pkt 3:
  - a) od cła przywozowego, jeżeli przedmioty nadane oddzielnie nadeszły przed upływem 6 miesięcy od dnia przejazdu podróżnego przez granicę,
  - b) od cła wywozowego, jeżeli podróżny uprawdopodobni, że jego wyjazd z Polski nastąpi w ciągu 1 miesiąca.

3. W razie gdy podróżny część przedmiotów przewozi ze sobą, a część nadaje oddzielnie do przewozu (ust. 1 pkt 3), łączne zwolnienia albo zezwolenia nie mogą przekroczyć zwolnień przewidzianych w § 7 i 8.

§ 11. Można zwolnić od cła:

- 1) środki spożywcze w ilościach większych niż określone w § 7 ust. 1 pkt 2, jeżeli jest to uzasadnione charakterem i czasem trwania podróży,
- 2) przedmioty określone w § 9 ust. 1 nadane oddzielnie do przewozu oraz mimo niezachowania terminów przewidzianych w § 10 ust. 2.

Rozdział 3

Zwolnienia przysługujące pracownikom pełniącym służbę na granicy państwowej.

§ 12. 1. Za osoby pełniące funkcje na granicy państwowej, zwane dalej „pracownikami”, uważa się:

- 1) osoby wykonujące na granicy państwowej prace przy urządzeniach technicznych, zwłaszcza komunikacyjnych, przy budowlach, mostach, regulacji rzek, albo prace pomiarowe, konserwatorskie itp.,
- 2) funkcjonariuszy wykonujących na granicy czynności służbowe.

2. Na równi z pracownikami traktuje się:

- 1) członków obsługi lub załogi publicznych środków przewozowych, którymi dokonywane są międzynarodowe przewozy osób lub towarów bądź czynności spedycyjne, oraz rybaków morskich i konwojentów,

2) rodziny członków załóg statków żeglugi śródlądowej przebywające razem z nimi na tych statkach.

3. Pracownik, który przekracza granicę państwową na podstawie:

- 1) dokumentu polskiego — jest pracownikiem krajowcem,
- 2) dokumentu obcego państwa — jest pracownikiem cudzoziemcem.

§ 13. 1. Pracownikowi zwalnia się od cła przywozowego lub wywozowego przewożone ze sobą przedmioty osobistego użytku, a zwłaszcza:

- 1) bieliznę osobistą, odzież, z wyjątkiem odzieży wymienionej w § 14 ust. 1 pkt 5, obuwie, przybory toaletowe i inne drobne podręczne przedmioty,
- 2) środki spożywcze, w tym mięso, ryby, drób i przetwory z nich oraz tłuszcze zwierzęce i roślinne do 200 g łącznie, przetwory mleczarskie do 200 g łącznie, wszystko licząc na 1 dzień podróży, lecz nie więcej niż 2 kg łącznie, oraz czekoladę i wyroby czekoladowe do 250 g łącznie,
- 3) wyroby tytoniowe do 250 sztuk papierosów lub do 50 sztuk cygar albo do 250 g tytoniu,
- 4) leki, środki sanitarne i wyroby kosmetyczne w niewielkiej ilości,
- 5) zwierzęta domowe hodowane na statkach przez członków załóg statków żeglugi śródlądowej lub członków ich rodzin.

2. Zwolnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 3, stosuje się, jeżeli przedmioty przewożone są przez pracownika w wieku powyżej 17 lat.

§ 14. 1. Pracownikowi cudzoziemcowi, który przyjeżdża do Polski, zezwala się na przywóz, a pracownikowi krajowcowi, który wyjeżdża z Polski, można zezwolić na wywóz za granicę na zasadzie odprawy celnej warunkowej, bez uiszczenia należności celnych i składania zabezpieczenia tych należności, przewożonych ze sobą przedmiotów osobistego użytku, a zwłaszcza:

- 1) narzędzi do pracy i innych podręcznych przedmiotów służących do wykonywania zawodu,
- 2) aparatu fotograficznego, wąskotaśmowego aparatu filmowego oraz 24 klisz lub 10 rolek błon fotograficznych do przewożonego aparatu fotograficznego i 10 rolek taśmy filmowej o szerokości do 16 mm do przewożonego aparatu filmowego,
- 3) turystycznych: radiomagnetofonu albo magnetofonu i radioodbiornika i do 10 kaset magnetofonowych do przewożonego radiomagnetofonu i do 5 rolek taśmy magnetofonowej,
- 4) śpiwora, materaca,
- 5) odzieży futrzanej i skórzanej ze skór naturalnych,
- 6) wyrobów użytkowych ze złota, platyny, kamieni szlachetnych i pereł prawdziwych o zwykłej dla nich masie, jeżeli łączna ich masa nie przekracza 50 g.

2. Przepis § 8 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

§ 15. 1. Osobom wymienionym w § 12 ust. 2 pkt 1 przekraczającym granicę na podstawie dokumentu polskiego, niezależnie od zwolnień określonych w § 13, zwalnia się od cła przywozowego przedmioty, od których cło, licząc za każdy dzień podróży, nie przekracza kwoty:

- 1) 50 złotych przy podróżach trwających do 14 dni,
- 2) 100 złotych przy podróżach trwających ponad 14 dni, lecz nie dłużej niż 30 dni,
- 3) 200 złotych przy podróżach trwających ponad 30 dni, lecz nie dłużej niż 120 dni,
- 4) 300 złotych przy podróżach trwających ponad 120 dni.

2. Zwolnień określonych w ust. 1 nie stosuje się do:

- 1) samochodów,
  - 2) spirytusu oraz innych napojów alkoholowych.
3. Zwolnienia określone w ust. 1 nie podlegają kumulowaniu i wygasają z chwilą zakończenia podróży.
4. Rozpoczęty dzień podróży liczy się za cały.

Rozdział 4

Zwolnienia przysługujące osobom przemieszczającym się.

§ 16. 1. Osobom zamieszkałym za granicą, a przemieszczającym się do Polski na stałe zamieszkanie, zwalnia się od cła przywozowego przedmioty, które stanowią ich mienie służące do użytku osobistego, domowego i zawodowego.

2. Zwolnienia stosuje się po przedstawieniu zaświadczenia polskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego, stwierdzającego, że osoby wymienione w tym zaświadczeniu zamieszkiwały za granicą i przemieszczają się do Polski na stałe zamieszkanie.

§ 17. 1. Zwalnia się od cła wywozowego następujące przedmioty wywożone przez osoby zamieszkałe co najmniej przez okres 6 miesięcy w Polsce, a przemieszczające się za granicę na stałe zamieszkanie, jeżeli stanowią ich mienie i służyły im do użytku osobistego, domowego i zawodowego:

- 1) odzież, obuwie oraz bieliznę: osobistą, pościelową i stołową oraz pościel,
- 2) wyroby użytkowe ze złota, platyny, kamieni szlachetnych i pereł prawdziwych o zwykłej dla nich masie, jeżeli łączna ich masa nie przekracza 50 g na osobę,
- 3) dwunastoosobowy komplet stołowy platerowany na rodzinę,
- 4) wyroby ze srebra: stołowe oraz przedmioty domowego użytku o łącznej masie do 2 kg na rodzinę, w tym biżuterii do 0,5 kg,
- 5) dwunastoosobowy serwis porcelanowy obiadowy i 2 inne sześciuosobowe serwisy porcelanowe na rodzinę,
- 6) wyroby ze szkła kryształowego do 10 kg na rodzinę,
- 7) dywany i kilimy do 4 sztuk łącznie na rodzinę,
- 8) aparaty fotograficzne po 2 sztuki na rodzinę,
- 9) aparat filmowy wąskotaśmowy po 1 sztuce na rodzinę,
- 10) pianino albo fortepian oraz przenośny instrument muzyczny — po 1 sztuce na rodzinę,
- 11) gramofon, magnetofon, odbiornik radiofoniczny, radiomagnetofon, odbiornik telewizyjny do odbioru czarno-białego oraz do odbioru kolorowego — po 1 sztuce na rodzinę,
- 12) sprzęt sportowy i turystyczny, a w szczególności: przyczepę kempingową i bagażową — po 1 sztuce na rodzinę, namioty, śpiwory, materace w ilości po 1 sztuce na osobę, motocykl, skuter, motorower — po 1 sztuce na rodzinę oraz rower — po 1 sztuce na osobę, a także broń myśliwską lub sportową — po 2 sztuki na rodzinę,
- 13) samochód osobowy oraz łódź sportową z żaglem o powierzchni do 20 m² albo łódź motorową z silnikiem o mocy do 50 KM — po 1 sztuce na rodzinę i po przedstawieniu dowodu rejestracji wystawionego na osobę przemieszczającą się,
- 14) książki — po 1 egzemplarzu każdego tytułu na rodzinę,
- 15) zbiory znaczków filatelistycznych, o łącznej wartości do 20.000 zł na rodzinę, po przedstawieniu zaświadczenia upoważnionego przedsiębiorstwa stwierdzającego ich wartość,

- 16) dzieła sztuki malarskiej, graficznej i rzeźbiarskiej do 30 sztuk łącznie na rodzinę, a dzieła stanowiące własność twórcy bez względu na ilość, po przedstawieniu zaświadczenia stwierdzającego, że osoba wyjeżdżająca jest twórcą wywożonych dzieł,
- 17) meble, narzędzia do wykonywania zawodu oraz przedmioty osobistego i domowego użytku inne niż wymienione w pkt 1—16,
- 18) niewielkie domowe zapasy środków spożywczych.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się również do przedmiotów wywożonych przez osoby, które wyjechały za granicę na czasowy pobyt i uzyskały zgodę właściwych polskich władz na pobyt stały, albo przez osoby, które wyjechały za granicę na pobyt stały i przy wyjeździe nie skorzystały z uprawnienia do wywozu bez cła przedmiotów stanowiących mienie przemieszczenia.

3. Zwolnienia określone w ust. 2 stosuje się do mienia przewożonego w ciągu 6 miesięcy od dnia wystawienia zaświadczenia określonego w ust. 5 pkt 2, jednak nie później niż w ciągu 2 lat od daty wyjazdu za granicę.

4. Zwalnia się od cła wywożone przez użytkowników gospodarstw rolnych albo robotników rolnych posiadane lub używane albo uzyskane w gospodarstwie przed wyjazdem za granicę:

- 1) narzędzia rolnicze,
- 2) inwentarz żywy — nie więcej niż 2 sztuki bydła, 2 konie, 3 sztuki trzody chlewnej, 5 owiec i po 10 sztuk drobiu każdego rodzaju na rodzinę,
- 3) płody rolne — nie więcej niż:
  - 100 kg zboża lub przetworów ze zboża na rodzinę,
  - 100 kg ziemniaków na 1 osobę,
  - 5 kg miodu od 1 posiadanego ula, lecz nie więcej niż 25 kg na rodzinę,
  - 150 kg nasion na 1 rodzinę.

5. Zwolnienia stosuje się po przedstawieniu w wypadku określonym:

- 1) w ust. 1 — paszportu albo równoznacznego dokumentu stwierdzającego przemieszczenie się za granicę na pobyt stały,
- 2) w ust. 2 — zaświadczenia polskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego albo właściwego organu paszportowego, stwierdzającego pierwotny czasowy charakter pobytu za granicą i wydanie zgody na pobyt stały za granicą, albo zaświadczenia polskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego, stwierdzającego, że przy wyjeździe na pobyt stały nie były wywożone przedmioty stanowiące mienie przemieszczenia,
- 3) w ust. 4 — zaświadczenia wystawionego przez terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego, stwierdzającego, że przemieszczający się był użytkownikiem gospodarstwa rolnego lub robotnikiem rolnym oraz że wywożone przedmioty mogą pochodzić z jego gospodarstwa.

6. Do udzielenia zwolnień określonych w ust. 1, 2 i 4 właściwe są urzędy celne położone najbliżej miejsca zamieszkania osoby przemieszczającej się.

7. W uzasadnionych wypadkach zwolnień może udzielić inny urząd celny niż określony w ust. 6.

§ 18. 1. Zaświadczenia wymienione w § 16 i 17 powinny zawierać stwierdzenie, że są wydane na potrzeby kontroli celnej w jednym egzemplarzu i że obejmują wszystkie osoby przebywające za granicą i prowadzące tam wspólne gospodarstwo domowe.

2. Niezależnie od dokumentów określonych w ust. 1 osoby wymienione w § 16 i 17 są obowiązane przed-

stawić przy odprawie celnej sporządzony w 3 egzemplarzach spis wszystkich przedmiotów, które mają być przewiezione przez granicę, wraz z oświadczeniem osoby, że objęte spisem przedmioty stanowią jej mienie i mienie wskazanych imiennie członków rodziny.

§ 19. 1. Zwolnienia określone w § 16 i 17 ust. 1 i 4 stosuje się do mienia przewożonego bezpośrednio przed przyjazdem do Polski albo przed wyjazdem za granicę osoby przemieszczającej się i nie później niż w ciągu 6 miesięcy od dnia jej przejazdu przez granicę.

2. Mienie wymienione w spisie, o którym mowa w § 18 ust. 2, może być przewożone jednorazowo lub partiami.

§ 20. Osoby przemieszczające się, niezależnie od zwolnień określonych w § 16 i 17, korzystają ze zwolnień w odniesieniu do przedmiotów określonych w § 7.

§ 21. Główny Urząd Celny może zwolnić przedmioty w ilościach większych niż określone w § 17 oraz udzielić zwolnienia innym przemieszczającym się osobom niż określone w § 16 i 17 lub mimo niezachowania terminów określonych w § 19 ust. 1.

Rozdział 5

Zwolnienia przysługujące osobom czasowo przebywającym w Polsce lub za granicą.

§ 22. 1. Osobom zamieszkałym za granicą oraz członkom ich rodzin, przyjeżdżającym do Polski na co najmniej 12-miesięczny pobyt czasowy w celu studiów, działalności naukowo-badawczej albo zatrudnienia z tytułu stosunku pracy, umowy o dzieło lub zlecenia, zwalnia się od cła przywozowego przedmioty, które stanowią ich mienie, z tym że zwolnienie samochodu następuje pod warunkiem nieodstępowania go w ciągu 3 lat od dnia dokonania odprawy celnej. Zwolnienie to przysługuje tylko wówczas, gdy przyjazd następuje za zgodą właściwego urzędu, instytucji lub jednostki gospodarki społecznej bądź też właściwego przedsiębiorstwa lub organizacji zagranicznej albo międzynarodowej mającej siedzibę albo placówkę w Polsce.

2. Osobom określonym w ust. 1 powracającym za granicę na stałe zwalnia się od cła wywozowego:

- 1) przedmioty uprzednio przywiezione,
- 2) przedmioty nabyte w Polsce, jednak w ilościach nie większych niż wymienione w § 17 ust. 1 i pod warunkiem, że ich łączna wartość nie przekracza 50% polskich środków płatniczych otrzymanych tytułem stypendium lub wynagrodzenia.

3. Zwolnienia określone w ust. 1 i 2 dotyczą tylko przedmiotów służących do użytku osobistego, domowego i zawodowego.

4. Zwolnienia stosuje się po przedstawieniu w wypadku określonym:

- 1) w ust. 1 — zaświadczenia właściwej jednostki wymienionej w tym przepisie, określającego osoby przyjeżdżające do Polski, cel oraz okres pobytu w Polsce,
- 2) w ust. 2 — zaświadczenia jednostki wymienionej w ust. 1, stwierdzającego cel, okres i zakończenie pobytu w Polsce osoby powracającej oraz kwotę wypłaconego wynagrodzenia lub stypendium, a także dowodu odprawy celnej przywozowej.

5. Zwolnienia określone w ust. 1 stosuje się pod warunkiem wzajemności.

6. Główny Urząd Celny może zwolnić od spełnienia warunków określonych w ust. 1 i 5.

§ 23. 1. Osobom skierowanym lub delegowanym służbowo za granicę przez polskie urzędy, instytucje i jednostki gospodarki społecznej na co najmniej 6-miesięczny pobyt zwalnia się od cła wywozowego przedmioty służące im oraz członkom rodziny wyjeżdżającym z nimi, jednak w ilościach nie większych niż wymienione w § 17 ust. 1.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do osób:

- 1) wyjeżdżających za granicę w celu wykonania umowy o pracę, dzieła lub zlecenia za zgodą upoważnionych do tej działalności przedsiębiorstw, instytucji i innych jednostek organizacyjnych,
- 2) wyjeżdżających w celu studiów lub prowadzenia działalności naukowo-badawczej, skierowanych przez polskie urzędy lub instytucje państwowe.

3. Osobom określonym w ust. 1 i 2, prowadzącym za granicą wspólne gospodarstwo domowe i powracającym do Polski na stałe, zwalnia się od cła przywozowego:

- 1) przedmioty uprzednio wywiezione,
- 2) przedmioty nabyte za granicą, z wyjątkiem samochodów

4. Zwolnienia, o których mowa w ust. 1 i w ust. 3 pkt 2, dotyczą tylko przedmiotów służących do użytku osobistego, domowego i zawodowego.

5. Zwolnienia stosuje się po przedstawieniu w wypadku określonym:

- 1) w ust. 1 i 2 — zaświadczenia właściwej jednostki, określające osoby wyjeżdżające, cel wyjazdu za granicę na pobyt czasowy oraz przewidywany okres pobytu za granicą,
- 2) w ust. 3 — zaświadczenia polskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego albo placówki handlowej właściwej dla miejsca pobytu osoby powracającej, stwierdzającego cel, okres i zakończenie pobytu osoby powracającej.

§ 24. Do zwolnień określonych w § 22 i 23 stosuje się odpowiednio przepisy § 18—21.

Rozdział 6

Zwolnienia przysługujące w związku ze współpracą międzynarodową.

§ 25. 1. Polskim przedstawicielstwom dyplomatycznym, urzędом konsularnym albo innym zagranicznym placówkom polskich urzędów i instytucji państwowych zwalnia się od cła wywozowego przedmioty przeznaczone do ich użytku urzędowego w związku z działalnością wykonywaną za granicą, a od cła przywozowego — przedmioty, które do tego celu służyły.

2. W rozumieniu rozporządzenia do przedmiotów użytku urzędowego zalicza się w szczególności: wyposażenie wnętrz, w tym meble i tkaniny dekoracyjne, maszyny i urządzenia biurowe, środki łączności, przybory kancelaryjne, druki i formularze oraz środki przewozowe.

§ 26. 1. Polskim urzędом i instytucjom państwowym oraz jednostkom budżetowym podporządkowanym tym podmiotom można zwolnić:

- 1) od cła przywozowego — przedmioty otrzymane bezpłatnie, przeznaczone do działalności służbowej,
- 2) od cła wywozowego — przedmioty przekazane bezpłatnie w związku z taką działalnością.

2. Zwalnia się od cła przywozowego lub wywozowego przedmioty otrzymane lub przekazane bezpłatnie przez placówki Polskiego Czerwonego Krzyża, Towarzystwa Przyjaciół Dzieci i Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w związku z prowadzoną działalnością statutową.

3. Zwolnienia określone w ust. 1 i 2 nie dotyczą samochodów osobowych ogólnego przeznaczenia.

§ 27. Jednostkom gospodarki społecznej oraz podmiotom uprawnionym do prowadzenia handlu zagranicznego można zwolnić:

- 1) od cła wywozowego — przedmioty potrzebne w związku z prowadzoną działalnością za granicą, a od cła przywozowego — przedmioty, które do tego celu służyły,
- 2) od cła przywozowego — przedmioty otrzymane bezpłatnie, mające zwyczajowo charakter upominkowy, a od cła wywozowego — przedmioty przekazane bezpłatnie, mające taki charakter.

§ 28. 1. Polskim publicznym przedsiębiorstwom przewozowym można zwolnić od cła przywozowego przedmioty nabyte za granicą w ramach uprawnień do dysponowania zagranicznymi środkami płatniczymi, wynikających z otrzymanych zezwoleń dewizowych na niektóre czynności związane z obrotom wartościami dewizowymi.

2. Zwolnienia, o których mowa w ust. 1, mogą być stosowane do przedmiotów niezbędnych do prawidłowej eksploatacji środka przewozowego w celu kontynuowania podróży.

§ 29. Można zwolnić od cła przywozowego i wywozowego:

- 1) przywożone — z tytułu umowy nie powodującej rozliczeń — przedmioty, w szczególności: opakowania jednostkowe spełniające funkcje reklamowo-akwizycyjne, etykiety, nalepki, szablony, wykroje, znaki firmowe, instrukcje obsługi, przeznaczone do wykorzystania w toku produkcji towarów przeznaczonych do wywozu za granicą,
- 2) przedmioty przeznaczone do zużycia przy naprawie dokonywanej bezpłatnie w ramach umowy gwarancyjnej,
- 3) przedmioty reeksportu pośredniego wywożone w terminie 6 miesięcy od dnia przywozu.

§ 30. 1. Międzynarodowym instytucjom, organizacjom i przedsiębiorstwom mającym siedzibę lub placówkę w Polsce można zwolnić od cła przywozowego przedmioty, które są potrzebne do ich własnego użytku w związku z działalnością wykonywaną w Polsce, a od cła wywozowego — przedmioty, które do tego celu służyły.

2. Zagranicznym instytucjom, organizacjom i przedsiębiorstwom, z wyłączeniem podmiotów określonych w § 32 ust. 1, mającym placówkę w Polsce można zwolnić od cła przywozowego przedmioty, które są potrzebne do użytku urzędowego, a od cła wywozowego — przedmioty, które do tego celu służyły.

3. Zwolnienia określone w ust. 2 stosuje się pod warunkiem wzajemności.

4. Zwolnienia od cła przedmiotów przywożonych, o których mowa w ust. 1 i 2, następują pod warunkiem nieodstępowania w ciągu 3 lat od dnia dokonania odprawy celnej.

§ 31. 1. Można zwolnić od cła przywozowego i wywozowego nie mające wartości handlowej wzory, próbki i materiały reklamowe służące do reklamy lub akwizycji, przywożone lub wywożone przez:

- 1) polskie osoby prawne i fizyczne posiadające uprawnienia do prowadzenia działalności w zakresie handlu zagranicznego,
- 2) polskie urzędy i instytucje,
- 3) osoby prawne oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w zakresie drobnej wytwórczości inne niż wymienione w pkt
- 4) działające w Polsce placówki międzynarodowych

i zagranicznych instytucji oraz przedsiębiorstw i organizacji,

5) zagraniczne osoby prawne i fizyczne prowadzące na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalność gospodarczą w zakresie drobnej wytwórczości.

2. W rozumieniu rozporządzenia:

- 1) wzorem (modelem) jest przedmiot, według którego zostały wykonane inne przedmioty,
- 2) próbką jest część towaru o nieznacznej wartości, produkowanego lub który zamierza się produkować, używana do celów arbitrazowych, pokazowych lub do przeprowadzenia określonych badań albo do ubiegania się o zamówienia na towary przez próbkę reprezentowane,
- 3) materiałami reklamowymi są zwłaszcza prospekt, plakaty, katalogi i cenniki dotyczące towarów przeznaczonych do sprzedaży, wynajęcia albo usług oraz drobne przedmioty mające stałe oznakowanie zazwyczaj używane do reklamy firmy, marki lub znaku towarowego.

3. Zwolnienia określone w ust. 1 pkt 4 stosuje się pod warunkiem wzajemności.

§ 32. 1. Można zwolnić od cła przywozowego maszyny, urządzenia techniczne, samochody dostawcze i ciężarowe, materiały konstrukcyjne oraz narzędzia stanowiące rzeczowy wkład inwestycyjny zagranicznych osób prawnych i fizycznych, prowadzących działalność gospodarczą na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w zakresie drobnej wytwórczości.

2. Zwolnienia stosuje się do przedmiotów, których przywóz następuje w okresie do 6 miesięcy od dnia otrzymania zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej i jeżeli przywożone towary były deklarowane przy ubieganiu się o wydanie zezwolenia jako rzeczowy wkład dewizowy przeznaczony na uruchomienie w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości.

3. Wykaz przedmiotów, o których mowa w ust. 1 i 2, powinien być potwierdzony przez organ wydający zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie drobnej wytwórczości.

4. Zwolnienie od cła następuje pod warunkiem niestępowania tych przedmiotów w ciągu 3 lat od dnia dokonania odprawy celnej.

5. Do udzielania zwolnień, o których mowa w ust. 1, upoważnione są urzędy celne, na których obszarze właściwości miejscowej położona jest siedziba zagranicznej osoby prawnej lub fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

§ 33. 1. Organizatorom i uczestnikom wystaw, targów, zawodów, konkursów oraz innych podobnych imprez można zwolnić od cła przywozowego i wywozowego:

- 1) materiały reklamowe oraz nagrody do rozdania na tych imprezach lub w związku z nimi,
- 2) środki spożywcze, wyroby winiarskie i spirytusowe oraz wyroby tytoniowe przeznaczone na przyjęcia i spotkania o charakterze reprezentacyjnym,
- 3) towary użyte do budowy, wyposażenia i dekoracji stoisk uczestników imprez, zniszczone przez sam fakt ich użycia

2. Zwolnienia od cła przywozowego określone w ust. 1 stosuje się pod warunkiem wzajemności.

§ 34. 1. Zwolnia się od cła przedmioty przyznane tytułem nagrody uczestnikowi imprezy określonej w § 33 i przez niego lub dla niego przewożone.

2. Można zwolnić od cła wywozowego przedmioty

nabyte w Polsce za polskie środki płatnicze, które przyznano tytułem nagrody zamieszkałemu za granicą uczestnikowi imprezy określonej w § 33, i przez niego lub dla niego wywożone.

§ 35. Zwolnia się od cła znaczki pocztowe oraz nalepki filumenistyczne, wymieniane przez członków Polskiego Związku Filatelistów w celach filatelistycznych i filumenistycznych z osobami zamieszkałymi za granicą w rozmiarach i trybie określonych w regulaminie wymiany wydany przez ten związek i zatwierdzonym przez właściwego ministra.

§ 36. Okoliczności, od których zależą zwolnienia określone w § 26—34, powinny być udowodnione pisemnymi oświadczeniami lub zaświadczeniami wystawionymi przez właściwe polskie jednostki organizacyjne albo przez mające siedzibę bądź placówkę w Polsce międzynarodowe lub zagraniczne instytucje, przedsiębiorstwa lub organizacje. Dokument stwierdzający okoliczności, od których zależy zwolnienie, jest zbędny, jeśli wartość przedmiotu jest nieznaczna, a jego przeznaczenie oczywiste.

§ 37. 1. Główny Urząd Cei może zwolnić:

- 1) od cła przedmioty służące do innych celów niż określone w § 30 ust. 2 oraz niezależnie od zasady wzajemności (§ 30 ust. 3, § 31 ust. 3 i § 33 ust. 2),
- 2) od spełnienia warunku określonego w § 30 ust. 4 i § 32 ust. 4.

§ 38. Można zwolnić od cła przywozowego przedmioty przywożone w przesyłkach pocztowych, jeżeli odprawa celna przesyłek w kraju nadania odbywa się zgodnie z porozumieniami międzynarodowymi.

§ 39. Zwolnia się od cła wartości dewizowe inne niż wymienione w art. 19 ust. 2 ustawy, przywożone lub wywożone przez Narodowy Bank Polski oraz inne banki polskie.

§ 40. 1. Można zwolnić od cła przywozowego przedmioty przeznaczone dla osób zamieszkałych na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, jeżeli zgodnie z porozumieniami międzynarodowymi są one dla tych osób zwolnione od cła w kraju wywozu.

2. Osoby wymienione w ust. 1 nie korzystają ze zwolnień określonych w § 23 ust. 3 pkt 2.

Rozdział 7

Inne zwolnienia od cła.

§ 41. 1. Przedmioty pozostałe po osobie zmarłej zwalnia się od cła:

- 1) przywozowego, jeżeli jako mienie spadkowe:
  - a) przypadają osobie zamieszkałej w Polsce albo
  - b) zostaną przekazane sądowi w celu ustalenia spadkobiercy,
- 2) wywozowego, jeżeli jako mienie spadkowe przypadają osobie zamieszkałej za granicą.

2. Zwolnienie stosuje się w wypadku określonym:

- 1) w ust. 1 pkt 1 lit. a) i pkt 2 po przedstawieniu urzędowego dowodu spadkobrania, a jeżeli spadek obejmuje tylko przedmioty osobistego użytku, zwłaszcza odzież, bieliznę i obuwie, a także pojedyncze przedmioty gospodarstwa domowego, po uprawdopodobnieniu prawa do spadku,
- 2) w ust. 1 pkt 1 lit. b) po przedstawieniu wniosku lub zaświadczenia sądu, któremu mienie jest przekazane.

3. Główny Urząd Cei może zwolnić od cła wywozowego przedmioty nabyte w Polsce przez spadkobiercę zamieszkałego za granicą za środki płatnicze otrzymane w spadku w Polsce.

§ 42. Zwolnia się od cła przedmioty stanowiące

mienie rewindykowane, zwrócone z zagranicy do Polski albo z Polski za granicę. Zwolnienie stosuje się po przedstawieniu orzeczenia sądu lub innego dokumentu właściwego organu polskiego albo zagranicznego, stwierdzającego tytuł przywozu albo wywozu tych przedmiotów.

§ 43. 1. Główny Urząd Cel może zwolnić od cła przywozowego samochody osobowe przeznaczone dla osób będących inwalidami I lub II grupy, dotkniętych schorzeniami narządów ruchu, jeżeli samochód będzie prowadzony przez tę osobę i ma jej ułatwić poruszanie się.

2. Zwolnienia od cła stosuje się również do samochodów osobowych nabytych za środki przyznane z tytułu pomocy finansowej dla ofiar pseudomedycznych eksperymentów w hitlerowskich obozach koncentracyjnych.

3. Zwolnienia, o których mowa w ust. 1, mogą być zastosowane, jeżeli zostanie przedstawione:

- 1) orzeczenie komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia wraz z zaświadczeniem lekarskim wystawionym przez wojewódzką przychodnię specjalistyczną lub poradnię specjalistyczną, stwierdzające rodzaj schorzenia i jego skutki,
- 2) prawo jazdy wystawione na osobę ubiegającą się o zwolnienie od cła,
- 3) w razie zakupu samochodu — zaświadczenie właściwego banku na wywóz zagranicznych środków płatniczych oraz rachunek zakupu, a w innych wypadkach — udokumentowanie źródła otrzymania samochodu, np. oświadczenie o otrzymaniu darowizny lub zakupie za otrzymane wynagrodzenie,
- 4) oświadczenie o stanie rodzinnym i majątkowym, sporządzone według wzoru ustalonego przez Główny Urząd Cel.

4. Zwolnienia, o których mowa w ust. 2, mogą być zastosowane, jeżeli zostanie przedstawione:

- 1) zaświadczenie Polskiego Czerwonego Krzyża o otrzymaniu pomocy finansowej,
- 2) zaświadczenie właściwego banku na wywóz zagranicznych środków płatniczych oraz rachunek zakupu samochodu.

5. Zwolnienia, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą nastąpić pod warunkiem, że samochód nie będzie odstąpiony w ciągu 3 lat od dnia dokonania odprawy celnej.

§ 44. 1. Zwalnia się od cła:

- 1) wywozowego — urządzenia i materiały służące do połowu, przetwórstwa i opakowania oraz części zamienne i materiały techniczne wywożone przez rybakię statki morskie bandery polskiej albo przez statki morskie dokonujące czynności przetwórczych i usługowych dla rybołówstwa morskiego, zarówno bandery polskiej, jak i bandery obcej, wynajęte przez przedsiębiorstwa polskie,
- 2) przywozowego:
  - a) ryby i inne użytki z morza złowione przez załogi statków określonych w pkt 1 lub nabyte w ramach umów o połowach oraz przetwory wykonane z połowu,
  - b) urządzenia i materiały określone w pkt 1, przywożone z powrotem.

2. Zwolnienia określone w ust. 1 pkt 1 i 2 stosuje się po przedstawieniu odpowiedniego dokumentu przedsiębiorstwa połowów morskich lub oświadczenia kapitana.

§ 45. Można zwolnić od cła wywozowego zaopatrzenie zagranicznych morskich statków rybackich nabyte w polskich przedsiębiorstwach za środki płatnicze uzyskane za ryby sprzedane polskim przedsiębiorstwom przez załogi tych statków.

§ 46. Zwalnia się od cła wywozowego:

- 1) dzieła sztuk plastycznych wykonane z materiałów pospolitych, wywożone przez ich twórców,
- 2) dzieła sztuk plastycznych wykonane z materiałów pospolitych przez twórców żyjących i nabyte w jednostkach handlu uspołecznionego; zwolnienie stosuje się po przedstawieniu potwierdzenia zakupu wystawionego przez taką jednostkę.

§ 47. 1. Zwalnia się od cła przywozowego przedmioty przeznaczone do sprzedaży za zagraniczne środki płatnicze przez jednostki gospodarki uspołecznionej, uprawnione do dokonywania takiej sprzedaży.

2. Zwolnień określonych w ust. 1 udziela się pod warunkiem, że przed upływem 3 lat od dnia dokonania odprawy celnej przedmioty objęte zwolnieniem nie zostaną użyte sprzecznie z przeznaczeniem, które stanowiło podstawę do udzielenia takiego zwolnienia.

3. Zwolnienia określone w ust. 1 mają również zastosowanie do przedmiotów sprzedawanych za krajowe środki płatnicze przez Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” w ramach prowadzonej działalności.

4. Zwolnień określonych w ust. 1 nie stosuje się do przedmiotów sprzedawanych za zagraniczne środki płatnicze przez Przedsiębiorstwo Handlu Zagranicznego „Baltona” obcym przedstawicielstwom dyplomatycznym, urzędom konsularnym i misjom specjalnym oraz członkom ich personelu.

§ 48. Można zwolnić od cła wywozowego przedmioty nabyte w Polsce za zagraniczne środki płatnicze w jednostce gospodarki uspołecznionej uprawnionej do dokonywania takiej sprzedaży; zwolnienia stosuje się po przedstawieniu potwierdzenia zakupu wystawionego przez tę jednostkę.

§ 49. 1. Zwalnia się od cła ordery, odznaczenia i medale przewożone przez osoby lub dla osób, którym zostały nadane; zwolnienie stosuje się po przedstawieniu odpowiedniego dokumentu lub oświadczenia.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy wypadków, gdy obywatel polski nie uzyskał zezwolenia na przyjęcie orderu, odznaczenia lub medalu nadawanych przez państwa obce.

§ 50. Zwalnia się od cła dokumenty i akta urzędowe oraz przynależne do nich dowody rzeczowe, nawet przewożone oddzielnie; zwolnienie stosuje się po przedstawieniu zaświadczenia właściwego urzędu lub instytucji, stwierdzającego cel przywozu lub wywozu.

§ 51. 1. Zwalnia się od cła przywozowego towar celny, który:

- 1) został przez osobę uprawnioną do rozporządzania tym towarem przekazany na rzecz Skarbu Państwa i przez Skarb Państwa przyjęty nieodpłatnie i bez obciążeń innych niż określone w art. 50 ustawy,
- 2) na podstawie orzeczenia właściwego organu uległ przepadkowi na rzecz Skarbu Państwa lub zniszczeniu pod dozorem celnym,
- 3) uległ zniszczeniu, w stopniu uniemożliwiającym używanie, w czasie przewozu do miejsca odpraw celnych lub w miejscu odpraw celnych, jeżeli zniszczenie nastąpiło w czasie przewozu dokonywanego przez publiczne przedsiębiorstwo przewozowe.

2. Można zwolnić od cła przywozowego:

- 1) towary stanowiące resztki i inne odpady powstałe przy uszlachetnieniu, naprawie, wyładunku, przeładunku, rozbiórce lub w innych podobnych okolicznościach stanowiące jedynie surowce wtórne,
- 2) katalizatory, które są używane w obrocie uszlachetniającym czynnym.

3. Zwolnienia określone w ust. 1 i 2 stosuje się po przedstawieniu odpowiednich dokumentów lub oświadczeń.

§ 52. Zwalnia się od cła wywozowego środki spożywcze wysyłane przez rodziny rybaków dalekomorskich za pośrednictwem przedsiębiorstw rybackich, z tym że łączna ilość wyrobów mięsnych w jednej przesyłce nie może przekraczać 2 kg.

§ 53. Zwalnia się od cła przywozowego przedmioty rekreacji amatorskiej, wykonane z materiałów pozyskanych przez członków załóg polskich statków morskich w czasie trwania rejsów.

§ 54. 1. Przy odprawie celnej środków przewożonych zwalnia się od cła przywozowego lub wywozowego:

- 1) normalne wyposażenie oraz zapasy niezbędne do prawidłowej eksploatacji publicznych środków przewożonych,
- 2) środki spożywcze w ilości 3-dniowych norm zaopatrzenia, przeznaczone do spożycia na statku morskim przez członków załogi i pasażerów w czasie postoju statku w porcie polskim,
- 3) materiały pędne w zbiorniku paliwa wbudowanym fabrycznie na stałe do pojazdu samochodowego oraz stosowną ilość olejów i smarów; ponadto zwalnia się od cła przywozowego do 20 l materiałów pędnych.

2. Przepis ust. 1 pkt 1 stosuje się do publicznych zagranicznych środków przewożonych na zasadzie wzajemności.

3. Przepisów ust. 1 pkt 1 i 3 nie stosuje się, jeżeli przedmioty nabyte są w Polsce z przeznaczeniem dla zagranicznych statków morskich lub powietrznych.

§ 55. 1. Można zwolnić od cła wywozowego przedmioty, które osoba zamieszkała za granicą nabyła w Polsce za kwotę nie przekraczającą 50% polskich środków płatniczych otrzymywanych przez nią z zachowaniem przepisów dewizowych.

2. Zwolnienia określone w ust. 1 stosuje się tylko, w razie gdy:

- 1) środki płatnicze stanowią wynagrodzenie za usługi świadczone na podstawie stosunku pracy, umowy o dzieło lub zlecenia albo zostały wypłacone z tytułu praw autorskich lub stypendium,
- 2) stosunek pracy albo umowa o dzieło lub zlecenia były zawarte z polską jednostką gospodarki społecznej.

3. Przepis ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w razie nabycia przedmiotów za polskie środki płatnicze otrzymane w Polsce tytułem diet w związku z podróżą do Polski osób zamieszkałych za granicą.

4. Zwolnienia określone w ust. 1—3 nie dotyczą środków spożywczych, wyrobów tytoniowych oraz przedmiotów, które ze względu na rodzaj lub ilość nie wskazują na przeznaczenie do użytku osobistego, domowego lub zawodowego.

5. Zwolnienia określone w ust. 1—3 stosuje się po przedstawieniu zaświadczenia wystawionego przez właściwe polskie jednostki gospodarki społecznej, stwierdzającego wysokość wypłaconych kwot.

6. Przepisów ust. 1—3 nie stosuje się do przedmiotów wywożonych przez osoby korzystające ze zwolnień określonych w § 22.

7. Główny Urząd Celny może zwolnić przedmioty nabyte za więcej niż połowę wynagrodzenia, stypendium lub diet.

§ 56. 1. Można zwolnić od cła przywozowego przedmioty osobistego użytku (§ 7 ust. 1 pkt 1) oraz środki spożywcze i pomoce naukowe przeznaczone dla osób zamieszkałych za granicą, a przebywających czasowo w Polsce w celu studiów, działalności naukowo-badawczej, bezpłatnej praktyki lub leczenia.

2. Można zwolnić od cła wywozowego przedmioty osobistego użytku (§ 7 ust. 1 pkt 1) oraz pomoce naukowe wywożone dla osób zamieszkałych w Polsce, a przebywających czasowo za granicą w celu studiów, działalności naukowo-badawczej, bezpłatnej praktyki lub leczenia.

3. Zwolnień określonych w ust. 1 i 2 udziela się po przedstawieniu zaświadczenia uczelni lub innej właściwej instytucji.

§ 57. 1. Zwalnia się od cła przywozowego i wywozowego:

- 1) trumny ze zwłokami i urny ze szczątkami zwłok, a także przewożone równocześnie tablice i emblematy nagrobkowe oraz inne drobne przedmioty przeznaczone do utrzymania albo ozdoby grobów,
- 2) tablice i emblematy nagrobkowe oraz inne drobne przedmioty przeznaczone do utrzymania albo ozdoby grobów lub pomników.

2. Zwolnienie stosuje się w wypadku określonym:

- 1) w ust. 1 pkt 1 — na podstawie zezwolenia na przywóz zwłok lub szczątków wydanego przez właściwy organ,
- 2) w ust. 1 pkt 2 — na podstawie zaświadczenia organu określonego w pkt 1 lub instytucji opiekującej się grobami, stwierdzającego istnienie grobów lub pomników — odpowiednio w Polsce albo za granicą.

3. Zaświadczenie określone w ust. 2 pkt 2 jest zbędne, jeżeli tablice i emblematy nagrobkowe oraz inne drobne przedmioty są przeznaczone na pojedyncze groby.

Rozdział 8

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 58. W sprawach, w których postępowanie wszczęto przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 59. Główny Urząd Celny udziela wyjaśnień w sprawie stosowania przepisów rozporządzenia.

§ 60. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Ministra Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej z dnia 1 lipca 1977 r. w sprawie zwolnień od obowiązku posiadania pozwolenia na przywóz i wywóz oraz od cła (Dz. U. z 1977 r. Nr 22, poz. 97 i Nr 38, poz. 173, z 1979 r. Nr 25, poz. 149 i z 1981 r. Nr 18, poz. 90),
- 2) rozporządzenie Ministra Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej z dnia 5 czerwca 1979 r. w sprawie kontroli celnej składów celnych Przedsiębiorstwa Handlu Zagranicznego „Baltona” oraz nabywania towarów w tych składach (Dz. U. Nr 14, poz. 95),
- 3) zarządzenie Ministra Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej z dnia 5 czerwca 1979 r. w sprawie składów celnych Przedsiębiorstwa Handlu Zagranicznego „Baltona” (Monitor Polski Nr 16, poz. 101).

§ 61. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1984 r.

Minister Handlu Zagranicznego: T. Nestorowicz